

NUMER BLOKADOWY

KURIER Wileński

PIĄTEK 21 WRZEŚNIA 1990 R.

Nr 198 (11449)

SPOTKANIE
K. PRUNSKIENE
Z DZIENNIKARZAMI
USA

20 września w Moskwie, w hotelu „Sawoy“ na konferencji prasowej z premierem Republiki Litewskiej Kazimierz Prunskiene spotkał się dziennikarze USA.
K. Prunskiene opowiedziała o rozwoju wydarzeń na Litwie po proklamowaniu Aktu z 11 marca, zapoznana z sytuacją, jaka się wytworzyła w życiu politycznym, gospodarczym i społecznym republiki. Opowiedziała również o rokowaniach Litwy z ZSRR.
(ELTA)

By praca deputowanych była skuteczna

Czwartek, 10.00. Rozpoczyna się kolejne, robocze posiedzenie parlamentu republiki. Po raz drugi omawia się projekt Ustawy RL o ubezpieczeniu, który poprzednio był zgłoszony do powszechnego omawiania. Wniosek i propozycje podsumowała E. Maksimaitiene, kierowniczka grupy, szycjącej projekt tego dokumentu. Tym razem proponowane zmiany nie wzbudziły większych zastrzeżeń. Ponadto dokument był, że tak powiem, w stanie dojrzałym. Szybko więc uchwalono tę ustawę. W następnym dniu planuje się podjąć uchwałę w sprawie trybu wcielenia jej w życie.

Ostrość dyskusji zależy, nie wątpliwie, od wagi tematu. Jedne kwestie z tych, które parlament ma na warszacie, są bardziej sporne i dyskusyjne, inne natomiast nie prowokują burzy emocji. Gwoli ścisłości dodam, że w tym dniu Bóg zesłał grom z nieba akurat w chwili, gdy Z. Walszwa mówił o kompetencji Prezydium Rady Najwyższej RL. Rzeczywiście, temat stref wpływu Prezydium RN RL był gwóździem tego dnia, jedną z najbardziej kontrowersyjnych kwestii, która się wyłoniła w toku omawiania poprawek do Regulaminu RN RL.

O skuteczności działalności deputowanych decyduje sposób organizacji ich pracy, przylgające się z ubocza działalności parlamentu spostrzeżenie, że nie raz deputowani trwonią czas przedstawiając w różnej interpretacji kolejno tę samą kwestię. Ponadto często proponowane projekty dokumentów nie są do głębi zbadane, opracowane w stałych komisjach. Niewątpliwie, jednym z pozytywnych kroków, ułatwiających pracę deputowanych jest tworzenie się frakcji. Zaznaczę, że jak na razie działają tylko dwie: centrystów oraz wolnych demokratów. Słowem, dojrzała kwestia uporządkowania, skorygowania Regulaminu RN RL i związanych z tym zmian do Tymczasowej Ustawy Zasadniczej RL. Odbyła się rzeczowa, konstruktywna rozmowa na ten temat. Zgłosili K. Lapinskas, A. Taurantas al-

W PARLAMENCIE

REPUBLIKI

ternatywnie propozycje udoskonalenia tego dokumentu. Poruszono m.in. takie aktualne zagadnienia, dotyczące jak o kuchni parlamentarnej, jak określenie praw i kompetencji Prezydium RN RL, statusu starosty RN RL, tworzenia frakcji, działalności stałych komisji, statusu deputowanych, zatrudnionych na stanowiskach rządowych. Nie zamierzam streszczać wszystkich wyrażonych w tym dniu myśli. Powiem tylko, że Cz. Jurszenas, zabierając głos, miał szlachetne intencje. Aby poprawić deputowanym apetyt przed obiadem, jak zaznaczył, zapoznał ich z takimi obliczeniami: 135 — to ogólna liczba deputowanych, połowa — 57,5. W regulaminie RN RL przewidziano m.in. możliwość podjęcia uchwały, gdy „za“ głosuje więcej niż połowa ogólnej liczby deputowanych. „Więcej niż połowa“, zastanawiał się Cz. Jurszenas, to 68 czy 68,5 deputowanych? Argumentacja prosta: nie można przecież dodać połowy deputowanego. Zabrzmiało to na wójt żartem na wójt serio. Ale, jak stwierdził sam autor tego spostrzeżenia, z podobnymi okolicznościami zetknięto się w toku wyborów prezydenta RP W. Jartuzelskiego.

Dopiero wieczorem po godzinie 18 rozpoczęła się tradycyjna godzina rządu. Ministrowie odpowiedzieli na pytania deputowanych. Wysłuchano informacji Ministra Zasobów Materialnych R. Kozyrovičiusa na temat dostaw surowców do republiki.

Jadwiga BIELAWSKA,
kor. „Kuriera Wileńskiego“

Przygotowanie do rozmów

20 września w Radzie Najwyższej Republiki Litewskiej odbyło się kolejne posiedzenie komisji do rozmów z Federacją Rosyjską, na którym przewodniczył zastępca przewodniczącego Rady Najwyższej Czesławas Stankevičius. Komisja zapoznana się z projektem umowy z Re-

publiką Litewską przygotowanym w Radzie Najwyższej RFSRR i dalej pracowała nad własnym wariantem tego politycznego dokumentu.

Wydział Informacji
Rady Najwyższej—ELTA

Papież przyjedzie do Polski

Jak poinformowała gazeta polska „Rzeczpospolita“, w przyszłym roku papież Jan Paweł II dwukrotnie odwiedzi Polskę. W czerwcu będzie on podróżował po kraju, a w sierpniu weźmie udział w międzynarodowym dniu młodzieży, któremu

właśnie patronuje Ojciec Święty. Do Polski przybędą przedstawiciele młodzieży z całego świata, aby się pomodlić przed cudownym obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej, który jest dla Polaków symbolem nadziei i zwycięstwa.

W sali obrad.

„Nauka a jakość życia“

Pierwszy krok, ale obiecujący

Dobry start wzięło Stowarzyszenie Naukowców Polaków Litwy. Zdaje się jeszcze tak niedawno utworzone Stowarzyszenie 27 marca br. jego prezes, doktor nauk fizyczno-matematycznych Romuald Brazis po raz pierwszy wystąpił na łamach „Kuriera Wileńskiego“ z analitycznym artykułem o stanie oświaty, nauki i kultury polskiej na Litwie w latach 1939—1989. Przytoczył tam również takie dane statystyczne. W 1979 r. na tysiąc mieszkańców Polaków Litwy liczba specjalistów z wyższym wykształceniem sięgała tylko 32 osoby. W innych dziedzinach Wileńszczyzna również nie produkuje...

Konferencja, czy jak kto woli, seminarium „Nauka a jakość życia“ — to nowy krok Stowarzyszenia. Rozpoczęła się wczoraj w Wilnie i zahacza o tematy uniwersalne. Ale jednocześnie uczestnicy tego forum w wystąpieniach podnoszą te problemy, które są żywotnie wa-

żne dla Wileńszczyzny. O powadze imprezy świadczyła obecność na sali Wiceministra Kultury i Oświaty Litwy Wincencjasa Dienysa oraz Wiceministra Edukacji Narodowej Rzeczypospolitej Andrzeja Janowskiego i doradcy Ministra Medardza Masłowskiego, a także deputowanych Polaków do Parlamentu Republiki Litewskiej.

Romuald BRAZIS, prezes Stowarzyszenia Naukowców Polaków Litwy powiedział m.in., że w 1989/90 roku szkolnym w 110 szkołach Republiki Litewskiej była co najmniej jedna klasa z polskim językiem nauczania. W klasach pierwszych uczyło się 1600 dzieci, zaś w klasach dwunastych — niewiele ponad 450. Mówca zaakcentował ten fakt, że wielu pedagogów w szkołach Wileńszczyzny jest w wieku przedemerytalnym. Podniesieniu stopy życiowej, kultury mieszkańców tego regionu mogłaby posłużyć samodzielną wyższą uczelnią z polskim językiem wykładowania. Miałaby ona trzy kierunki: oświatowy, och-

rony zdrowia i prawniczy. Wice-minister Edukacji Narodowej RP stwierdził, że w Polsce coraz więcej uwagi zaczęto poświęcać mniejszościom narodowościowym, w tym Litwinom. Wiceminister wręczył medal Ministerstwa Edukacji Narodowej, który to medal Ministerstwo przyznało zasłużonemu nauczycielce-polonce, wilińciance, pani Helenie ZACHARKIEWICZ. Powiedziała ona:

— Pracę swą prowadziłam na Litwie, zaś nagrodę przywrócić no mi z Warszawy. Cieszę się, że wśród moich byłych uczniów widzę lekarzy, nauczycieli, inżynierów i zwykłych dobrych ludzi. Ale ziarna dobroci, wibracji i polskości sięle nauczycieli.

Ksiądz prof. Zdzisław CHLEWICKI mówił o uprzedzeniach, stereotypach, agresji w społeczeństwie ludzkim. Mówca stwierdził, że zadanie naukowców polega na tym, aby porządzić, jak wychować człowieka na dojrzałą osobowość. Bo tylko dojrzała osobowość wszystkich ludzi traktuje jednakowo. „Polacy niech się czują Polakami, Litwini — Litwinami, ale wszyscy kulturowo bądną Europejczykami“ — powiedział profesor.

Tego samego dnia rozpoczęła się praca w sekcjach. Henryka ILEWICZ, pracowniczka naukowa Instytutu Filozofii, Socjologii i Prawa AN Litwy w sekcji edukacji i kultury mówiła o roli szkoły w epoce przyjęcia chrześcijaństwa. Natomiast w sekcji ochrony zdrowia i środowiska Jan JASZCZANIN, kierownik katedry Kowieńskiego Instytutu Wychowania Fizycznego, rozważał o wynikach badań nad zdrowotnością dzieci w wieku szkolnym.

W pierwszym dniu pracy seminarium naukowe wystąpiło kilkadziesiąt prelegentów. Obrady potrwają do 21 września.

Józef SZOSTAKOWSKI

Wice-minister Andrzej Janowski wręcza medal Ministerstwa Edukacji Narodowej RP pani Helenie Zacharkiewicz.

Fot. W. Charin

